

۲۶ جون ۲۰۱۸

هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان

گزارش آقای تدامیچی یماموتو، نماینده خاص سرمنشی ملل متحد برای افغانستان، به شورای امنیت
ملل متحد

[طبق متن ارائه شده]

نیویارک، ۲۶ جون ۲۰۱۸

* * *

آقای رئیس،

افغانستان یک دوره پویای سیاسی را تجربه میکند. ده روز قبل ما شاهد یک سلسله رویدادهای فوق العاده در افغانستان بودیم که نشان دهنده امکانات اعم برای صلح و موانع ساختاری پایدار بود. بتاريخ ۷ جون، رئیس جمهور غنی آتش بس یکجانبه را به مناسبت عبد سعید فطر که پایان ماه مبارک رمضان است، از ۱۲ تا ۱۹ جون، اعلام کرد. دو روز بعد، طالبان آتش بس یکجانبه خود را از ۱۵ تا ۱۷ جون نیز اعلام کردند. در جریان این سه روز مشابه، هر دو طرف برای اولین بار در طول ۱۷ سال جنگ گذشته، آتش بس های اعلام شده خود را رعایت کردند. بسیاری از افغان ها به این آتش بس با خوشی عکس العمل نشان دادند. مقامات دولتی محلی از طالبان دعوت کردند تا سلاح های خود را به زمین بگذارند و برای بازديد از خانواده هایشان وارد شهرها شوند. بعضی از سربازان افغان از مناطق تحت کنترل طالبان بازديد کردند. رسانه های اجتماعی پر از عکس هایی از جنگجویان طالبان شده بود که نیروهای امنیتی افغان را در آغوش گرفته بودند. سپس رئیس جمهور غنی پیشنهاد تمديد آتش بس را مطرح کرد - پیشنهادی که توسط یوناما و بسیاری از اعضای جامعه بین المللی تأیید شد. متأسفانه طالبان مجدداً تعهد به ادامه جنگ کردند.

من از اینکه طالبان از فرصت توقف جنگ و کاهش خشونت استفاده نکردند، عمیقاً متأسف هستم. تصمیم آنها نسبت به تداوم جنگ صرفاً رنج مردم ملکی را افزایش خواهد داد.

باوجود آنهم، مهم است تا ارزیابی کنیم چقدر تغییراتی در مسئله صلح در افغانستان تنها در همین سال رخ داده است. پیشنهاد حکومت وحدت ملی برای گفتگوهای صلح بدون پیش شرط، که در کنفرانس پروسه کابل بتاريخ ۲۸ فروری ارائه شد، یک واقعیت جدیدی را ایجاد کرد. اگرچه طالبان به این پیشنهاد رسماً پاسخی ندادند، اما یک تعداد تحولات دیگر آن را تقویت کرد. اول، ما شاهد یک تحرک بی‌سابقه ای مردمی بودیم. از شروع ماه مارچ، مردم عادی افغانستان برپای خیمه ها را در حدود ۲۰ ولایت از ۳۴ ولایت کشور آغاز کردند و در آنجا برای صلح اعتراض کردند. در اوایل ماه جون، گروهی متشکل از ۲۰۰۰ علمای دینی در کابل گرد هم آمدند. آنها بمب‌گذاری‌های انتحاری را خلاف آموزه‌های اسلام دانستند و خواستار آتش‌بس و آغاز مذاکرات صلح شدند. در آغاز ماه رمضان، یکی از اولین گروه‌های که خیمه صلح برپا کردند، راهپیمایی ۵۰۰ کیلومتری از هلمند به کابل را آغاز کرد و در مسیر راه توقف کرد و حمایت مردم را از درخواست خود برای آتش‌بس و مذاکره به دست آورد و هفته گذشته به کابل رسید. درخواست آنها برای پایان دادن به جنگ، خطاب به همه طرف‌های درگیر است. خواست واقعی مردم افغانستان برای صلح که از عمق قلب شان برمی‌خیزد، نباید نادیده گرفته شود.

ما باید از خود دو سوال بپرسیم: از این وقایع برای صلح چه آموخته‌ایم، و چگونه باید به آن پاسخ دهیم؟

آنچه ما آموخته‌ایم این است که هم دولت افغانستان و هم طالبان بر نیروهای خود قومانده و کنترل دارند. افغانها، منجمله جنگجویان طالبان، بطور آشکار خواهان صلح هستند. همچنان واضح است که رئیس‌جمهور غنی گام‌های شجاعانه‌ای را برای دستیابی به صلح از طریق مذاکرات برمی‌دارد.

چگونه باید پاسخ دهیم؟ طالبان با بازگشت به میدان جنگ، اصرار دارند که هدف شان پایان دادن به حضور نیروهای خارجی در افغانستان است. بنابراین، آنها از مذاکرات مستقیم با دولت افغانستان خودداری میکنند. اما هرگونه توافق سیاسی آینده در افغانستان باید نگرانی‌های همه افغان‌ها را در نظر بگیرد. برای پایان دادن به جنگ و تصمیم‌گیری در مورد آینده، افغان‌ها باید بین خود گفتگو کنند. این امر بطور واضح مستلزم آن است که طالبان مذاکرات مستقیم با دولت افغانستان داشته باشند. معتقد هستیم که موضوع نیروهای بین‌المللی ناگزیر در چارچوب جامع مذاکرات صلح مطرح خواهد شد، که نظم سیاسی آینده را برای همه افغان‌ها مشخص خواهد کرد.

میخواهم در اینجا خاطرنشان کنم که تلاش‌های منطقه‌ای برای مبارزه علیه تروریسم با برگزاری کنفرانس‌های مهم بین‌المللی توسط تاجیکستان و اداره مبارزه علیه مواد مخدر و جرایم ملل متحد، توجه بیشتری را به خود جلب کرده است.

آقای رئیس،

اکنون آمادگی ها برای برگزاری انتخابات پارلمانی در ماه اکتوبر و انتخابات ریاست جمهوری برای بهار سال آینده با جدیت رویدست گرفته شده است. از اواسط ماه اپریل بدینسو، به تعداد بیش از هفت میلیون نفر برای رأی دهی ثبت نام کرده اند. از سال ۲۰۰۳ بدینسو، این نخستین بار است که افغانستان ثبت نام کامل رأی دهندگان را برای انتخابات پارلمانی و ریاست جمهوری انجام میدهد. هدف اینست تا یک فهرست واحد ملی رأی دهندگان ایجاد شود تا بتواند فهرست های دقیقی را براساس محلات رأی دهی تهیه کند. انتظار میرود که با دستیابی به این هدف، ثقل به میزان قابل توجهی کاهش یابد.

ثبت نام بیش از هفت میلیون رأی دهنده در شرایط دشوار، بخصوص نامنی، دستاورد مثبتی است. اما با بررسی دقیقتر، هنوز دلایلی برای نگرانی وجود دارد. اول، در شش ولایت کمتر از ۳۵ درصد از واجدین شرایط تخمین شده ثبت نام کرده بودند. دوم، ثبت نام در ولایت ها همسان نیست و بعضی از مناطق به دلایل لوژستیک یا امنیتی از ثبت نام منع شده اند. با توجه به ترکیب کثیرالقومی افغانستان، محروم ساختن این جوامع میتواند منجر به اعتراض قابل توجه نسبت به نتایج انتخابات شود. این نابرابری ها همچنین بر کاندیداتوری نامزدها تأثیر گذاشته است.

این بار، انتخابات در افغانستان به رهبری و مالکیت کامل افغانها برگزار میشود. همه افغانها در شفافیت و همه شمول بودن انتخابات مسئولیت مشترک دارند.

کمیسیون مستقل انتخابات مسئولیت اصلی را بر عهده دارد. هر کمیشنر باید از مسئولیت های والایی که برای آینده افغانستان بر عهده دارد، کاملاً آگاه باشد، تا بنیاد پروسه سیاسی دموکراتیک را تقویت کند و همچنین نشان دهد که افغانستان مصمم و آماده است تا با چالش های پیش رو برای ایجاد یک کشور مستقل و دارای حاکمیت که بتواند به پای خود بایستد، مقابله کند.

احزاب سیاسی و رهبران سیاسی باید کاملاً آگاه باشند که بخش بزرگی از مسئولیت برگزاری انتخابات معتبر را نیز بر عهده دارند. آنها به جای انتقاد از این پروسه، باید فعالانه در جهت برگزاری انتخاباتی که واقعاً مالکیت آنرا افغان ها به عهده داشته باشند، مشارکت کنند.

ما از تعهد جامعه مدنی جهت نظارت از رأی دهی، شمارش آرا، ثبت آرا و انتقال نتایج در هر حوزه ای رأی دهی استقبال میکنیم. جامعه بین المللی باید از آنها در این نظارت حمایت کند.

در حال حاضر ملل متحد ۲۳ کارشناس بین المللی دارد که با کمیسیون مستقل انتخابات و کمیسیون سمع شکایات و همچنین دارالانشای مربوطه آنها همکاری میکنند و مشاورین تخنیکي بیشتری نیز در حال استخدام شدن هستند. ما با همکاری جامعه بین المللی تمام تلاش های خود را برای کمک به تلاش های افغانستان برای برگزاری انتخابات شفاف، فراگیر و معتبر به مالکیت افغان ها انجام خواهیم داد.

آقای رئیس،

کنفرانس وزرا در ژنیو در مورد افغانستان، به میزبانی ملل متحد و با ریاست مشترک دولت افغانستان، قرار است در تاریخ ۲۸ نوامبر برگزار شود. این کنفرانس در اواسط دهه تحول برگزار می‌شود که طی آن کشور از وابستگی به جامعه بین‌المللی به خودکفایی می‌رسد. این کنفرانس بر سه بخش تمرکز خواهد کرد. اول، میزان حرکت کشور به سمت خودکفایی و مؤثریت کمک‌ها. دوم، چالش‌های باقی‌مانده، به عنوان مثال ناامنی و ایجاد اشتغال. واضح است که هم یک کشور امن‌تر و هم کشوری که در آن سکتور خصوصی بتواند سریع‌تر رشد کند، کلید ایجاد اشتغال است. سوم، ارتباط بین اقدامات بشردوستانه کوتاه‌مدت و همکاری‌های انکشافی. ارتباط بین صلح و امنیت، اقدامات بشردوستانه و انکشاف، موضوع کلیدی سازمان ملل متحد است و نشست وزرا در ژنیو فرصتی برای تمرکز بر این پیوند فراهم می‌کند. در ژنیو، ما انتظار داریم که طرف افغان در مورد دستاوردهای خود در عرصه‌های انکشاف، کاهش فقر و اصلاحات گزارش دهد و برنامه‌های مشخصی را برای رسیدگی به چالش‌های باقی‌مانده مطرح کند. در پاسخ، من روی شرکای انکشافی افغانستان حساب می‌کنم تا از مردم و ادارات افغانستان در پیشرفت کشور حمایت کنند. ما از اینکه می‌بینیم دولت افغانستان در حال حاضر فراتر از دهه تحول را می‌بیند، مثلاً با تلاش برای افزایش اتصال منطقه‌ای و تجارت، دلگرم شده‌ایم. دستاوردهای زیادی حاصل شده است، اما هنوز کارهای زیادی که در زمینه صلح، امنیت و انکشاف باید انجام شود، باقی مانده است. ژنیو بهترین فرصت امسال را برای همه ما فراهم می‌کند تا مسیر را به سوی آینده‌ای امن‌تر و بهتر هموار کنیم.

آقای رئیس،

بخش عمده‌ای از افغانستان، به ویژه شمال و غرب، دچار خشکسالی شده است که شدیدتر از هر خشکسالی دیگری در تقریباً یک دهه گذشته است. گزارش شده است که تولید گندم در سال ۲۰۱۷، ۵۷ درصد کمتر از حد اوسط ۵ سال گذشته بوده است. پیش‌بینی می‌شود که جمع آوری حاصلات در سال ۲۰۱۸ حتی کمتر نیز باشد. پلان پاسخ بشردوستانه به ۱۱۷ میلیون دالر تجدید نظر شده و به مجموع ناچیز ۵۴۷ میلیون دالر رسیده است تا ملل متحد بتواند به جمعیت آسیب‌دیده کمک کند و مکمل کار دولت برای ارائه خدمات به افراد نیازمند باشد.

آقای رئیس،

در حالی که توجه ما بر پروسه‌های سیاسی بزرگ متمرکز شده است، مهم است که از مسئله حیاتی محافظت از حقوق زنان غافل نشویم. یوناما اخیراً گزارشی در مورد استفاده از میانجیگری برای حل و فصل فضاییایی جرمی خشونت علیه زنان منتشر کرد. من از یافته‌های این بسیار نگران شدم. این گزارش نشان داد که اکثر این دوسیه‌ها به جای اینکه طبق قوانین اجراءات جزایی مورد پیگرد قانونی قرار گیرند، از طریق میانجیگری حل و فصل شده‌اند. در بسیاری از موارد، این روش‌های سنتی حل و فصل، خشونت اصلی را تشدید کرده‌اند. زنان در کشیدن رنج به حال خود رها شده‌اند. زنانی که مورد خشونت جرمی قرار گرفته‌اند باید بتوانند حقوق خود را طبق قانون مطالبه کنند.

آقای رئیس،

رویدادهای سیاسی کلیدی صلح و انتخابات به هیچ وجه قطعی نیستند، اما ما شاهد فرصت‌های بی‌سابقه‌ای برای پیشرفت در جهت رسیدن به صلح و تحکیم بنیاد سیاسی برای آینده هستیم. انکشاف در حال تحول افغانستان نیازمند استراتژی‌هایی است که به عنوان بخشی از آمادگی‌ها برای کنفرانس ژنیو، مورد ارزیابی مجدد قرار می‌گیرند. به عبارت دیگر، ماه‌های آینده فرصت‌های مهمی را برای جامعه بین‌المللی فراهم می‌کند تا به طور جدی نحوه حمایت و کمک به افغانستان در تلاش‌هایش برای ایجاد صلح، دموکراسی و خودکفایی را بررسی و تنظیم کند.

تشکر، آقای رئیس.

* * *

یوناما از مردم و دولت افغانستان جهت نیل به صلح و ثبات حمایت می‌کند. مطابق به مأموریت خود بعنوان یک مأموریت سیاسی، یوناما از جلوگیری و حل و فصل منازعات، تحقق همه شمولیت و انسجام اجتماعی و تقویت همکاری‌های منطقه‌ای حمایت می‌کند. این مأموریت از حکومتداری مؤثر، تحقق مالکیت ملی و ادارات پاسخگو که براساس احترام به حقوق بشر بنا شده‌اند، حمایت می‌کند. یوناما "مساعی جمیله" و سایر خدمات کلیدی، منجمله اقدامات دیپلماتیک را که بر استقلالیت، بیطرفی و تمامیت سازمان متکی باشد، برای جلوگیری از بروز، تشدید یا گسترش اختلافات، ارائه می‌کند. این مأموریت حمایت بین‌المللی را برای انکشاف افغانستان و اولویت‌های بشردوستانه هماهنگ می‌کند.